

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Eregetty-utca) 4. Telefonszám: Reggeltől este három óráig 232, este öt vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei. Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazású szerződés.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**
FELVÉLŐ SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZOMBAT / MÁRCIUS 3

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 51. SZÁM

Kaleidoszkop

Gyermekkorunk színes és meleg emlékeiből visszakísért az a tarka, vásári játék, mikor a sok-sok színes papírból összeálló fantasztikus és pitoreszk alakokat figyeltük a kaleidoszkop névégen keresztül. Az érzékeny alkotmányunk csak egy gyenge mozdulat kellett, hogy a papírsávok, kockák és csillagok más alakot vegyenek fel és ami az előbb még bősoroslánhoz hasonlított, az a következő pillanatban már derűs esendéletként, esetleg tájképnek hatott. Így állunk valahogy azzal a fölötté labilis helyzettel is, amelyet a diplomácia és a politikai újságrás nemzetközi tolvajnyelvén »európai konstellációnak« neveznek. Minden érzékeny mozdulatra reagál ez a ki nem jegecesedett, különösen vibráló helyzet és ahol az imént még békefelhők borították a napsugaras eget, ott a következő percben már a háború fenyegető viharfelhői tornyosulnak. Hosszu hónapokig a Népszövetségnek balkáni és más világrészbeli államcsókák bagatell összekapásának elintézésén kívül komolyabb dolga nem akadt és most máról-holnapra olyan kényes és veszélyes problémákkal kell megküzdenie, amelyek ugyancsak próbára fogják tenni képességeit és teherállását. A szentgotthárdi afférral egyidőben egy súlyosabb ügy is foglalkoztatja az európai diplomáciát: az Ausztria és Olaszország közt kitört konfliktus elintézése. A világsajtó egyhangúan azon a nézetben van, hogy ezt az incidenst is Benes inszenálta, akinek messzemenő céljai vannak ezzel. A cseh külügyminiszter biztosította a megfelelő hátvédet Ausztriának Olaszország ellen és ezáltal egy esapásra három legyet is szeretne ütni. Először: Olaszországon keresztül Magyarországon is vágni akar egyet, másodsor: Ausztria révén Németország barátságát és támogatását szerzi meg és harmadsor: egészen különös, új szerepben mutatkozik be a világ közvéleménye előtt, mint az olasz uralom alá került német kisebbségek pátrónusa. De van egy bibije is a számításnak. Az tudniillik, hogy Benes tulbeesüli a maga diplomata-képességeit. Elfelejtí, hogy a hatalmakat a szimpátia és antipátia érzésein kívül sokkal erősebb és kiterjedőbb gazdasági kapcsolatok tartják együtt, amelyek eddig minden esetben erősebbeknek bizonyultak az érzelmi momentumoknál. Egyelőre tehát elég tarka és változatos képet mutat a prágai külügyminiszteriumból fölkavaró kaleidoszkop. Van benne minden, ami csak »jó és drága«: fegyvercsempészség, kisebbségi sérelmek, hatalmi aspirációk és mindenek fölött egy nagy egyéni hírság.

Megvonták a védelmet a nagyváradi diákper vádlottai az egyik védőtől, mert zsidó ügyfele is volt

Kolozsvár, március 2.

A hadbírószak változatlan érdeklődés mellett folytatta tegnap a nagyváradi diáktüntetések és rombolások vádlottai ügyében a főtárgyalást. A szerdai napon a tárgyalás éjszaka is folytatódott és éjjelután egy órakerült véget. Kihallgatta a bíróság Anca nagyváradi rendőrkormányzó, aki elmondta, hogy a diáktüntetések alkalomával mint kirendelt rendőrtiszt teljesített szolgálatot. A vádlottak közül azonban egyet sem látott a rombolásoknál és arról sincsen tudomása, hogy a jelenlevő vádlottak közül a rombolásban bárki is résztvevő volt. Tegnap délelőtt a bíróság Dimitriu egyetemi hallgatót hallgatta ki elsőnek, aki azt vallotta, hogy amikor a Park-szállodában a Vajslovics-féle incidens lejátszódott, ő a fűtőn sétált és látta, hogy az arra járó diákokra a szállodából különböző tárgyakat dobáltak le, valamint forró vizet leöntöttek őket. Ezen vallomás után

az elnök tizenöt percre felfüggesztette az ülést, majd a szünet után jelentette, hogy több tanu nem jelent meg, amiért a vád és a védelem képviselői szólhatnak.

A védők erre kijelentették, hogy nem állnak el a távollevő tanuk kihallgatásától csak abban az esetben, ha a hadbírószak megállapítja, hogy most már teljesen tisztán látja a per anyagát. Sbarcea elnök ezután átadta a szót Negulescu katonai ügyésznek.

A legnagyobb eszében és a hatalmas per iratát lapozgatva emelkedett szólásra Negulescu katonai ügyész. Mindenekelőtt bejelentette, hogy az elmúlt éjszakai tárgyalás kisére kimerítette és nem számított arra,

hogy most délelőtt már perbeszédre kerül a sor. Egyébként pontról-pontra be tudom bizonyítani — mondotta az ügyész — a vádlottak bűnösségét. Vádolom Diaconescu Miklóst, hogy december ötödikén harminc diákból álló csoporttal betört a Park-szállodába, ami mindenképpen büntetendő abban az esetben is, ha a vádlottak állítása szerint különböző tárgyak dobálásával provokálták is őket.

Diaconescu vétett a rendtörvény első szakasza ellen és erővel behatolt a Park-szállodába. Bűnös továbbá azért, mert Vajslovics szállodatulajdonossal verekedést folytatott.

Kérem ezek alapján alátámasztani a Cetrus dr. jogakadémiai tanérral szemben nem tartom fent a vádat. Hasonlóképpen felmentést kérek Szigeti József, Iványi Kálmán és még két kereskedelmi alkalmazott vádlottal szemben is. A többi vádlott közül Keresztury-Olteanu Sándor ellen két perirat is van. Beigazolódott, hogy 1927 február havában résztvevő egy diákeszort élén Fuchs Ignác kereskedő megveretésében. A második vádpont pedig az, hogy erővel szerzője volt a nagyváradi rombolásoknak. Kérem a hadbírószakot, alkalmazza a rendtörvény első, tizenegyedik és ötvenedik szakaszait, amelyek határozottan előírják, hogy a tüntetések és rombolások szerzőit, illetőleg azokat, akik a rombolások helyszínén tartózkodtak, öt-tíz évig, illetve hét hónaptól hét évig terjedhető börtönbüntetéssel sújtják.

Negulescu ügyész vádbeszéde után olyan fordulat történt, amelyre eddig az igazságszolgáltatás történetében példa még nem volt.

Az egyik vádlott, Nicoara a diák felállott és éles, emelt hangon a következőket jelentette be:

— A magam és vádlott társaim nevében egy kérdést kell bejelentenem. Itt nemcsak a romlás és a zsidóság harcaáról van szó, hanem arról is, hogy mi román diákok csupán erős nemzeti-ségünk érzésével felfegyverkezve állunk a bíróság előtt. Nem rendelkezünk Juda kinsével. Bejelentjük, hogy megvonjuk a védői megbízatást Georgescu Mircea dr. ügyvéd urtól, aki néhány nap előtt egy ékszer-ügyben zsidót védett. A bíróság előtt nekünk nemzeti védőkre van szükségünk és ezért Georgescu védőtől a megbízatást ezennel megvonjuk.

Cinca perirat támasztotta fel a teremben majd válasza emelkedett Georgescu Mircea védő, aki évek előtt mint hadbíró kapitány működött a kolozsvári hadbírósnál és egyike a legkiválóbb hadbírói védőknek.

— Nagyon különösnek találom ezt az indítványt — mondotta Georgescu éles hangon — és azt hiszem, mindenki tudja, hogy az ügyvédnek kötelessége védői tisztjét ellátni, ami nemzeti érzéssel semmiféle összefüggésben nem áll. Kérdezem egyébként, kinek a nevében tette a felszólaló ezt az indítványt.

Nicoara: Összes vádlott társaim nevében!

Georgescu védő ezt a választ megjegyzés nélkül hagyta és távozott a teremből. Sbarcea elnök ezután átadta a szót a védőknek.

akiket figyelmeztetett a törvény 117. szakaszára, amely megtiltja a hatóságok támadását és nem engedi meg, hogy politikumot keverjenek beszédekbe. Erre a védők mondták el sorban beszédeiket.

Elsőnek Barbulescu bukaresti ügyvéd szólt fel és idézte Popescu Lorin diákvezér nyilatkozatát, amelyből igazolja, hogy nyoma sincsen a diákok bűnösségének. Felmentő kérelmet kért. Pop Valér dr. jogi alapon és a tanuvallomásokra való hivatkozással a diákok ártatlanságát fejtegeti. Germán Traján és Hilariu Popescu után a hivatásos védők befejezték beszédeiket és az ugynevezett diákvédők szólaltak fel, akik mind temperamentumos politikai ekzspozét tartottak. Valamennyien hangsúlyozták, hogy a vádlottak ártatlanok és ösztönös módon cselekedtek. Az egyik ilyen védő, Popescu Tudor, bukaresti egyetemi hallgató, így kezdte beszédét: Nem védeni jöttem, hanem támadni. Támadom a zsidóságot, amely hosszú időn keresztül szipolyozta a románokat.

Este félkilenc órakerült a bíróság elhalasztotta a tárgyalást ma délelőttre, amikor is várják Zelea Codreanu megérkezését is. Az ítéletet valószínűleg ma este hozzák meg.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3'19 Párisban 15'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 március 2-án reggel:

Angol font: 796—796'50—796'50, dollár: 163—163'25—162'75, dinár: 288 külföldi, 283 belföldi, 283 effect, hollandi forint: 65'95 65'90—65'85, francia frank: 6'45—6'46—6'46, olasz líra: 8'65—8'64—8'72, cseh korona: 4'85—4'84'5—4'74, német márka: 39—39'5—39'5, osztrák schilling: 23—23'05—23—, magyar pengő: 28'60—28'58—28'62, svájci frank: 31'39—31'44—31'51.

Terményárak:

(Dengi és Kleemann gabonahizományos cég árai.)

Buza 880, rozs 750, takarmányárpa 680, sörárpa 750, tengeri 620, tengeri március és áprilisra 640, zab 670, bab 880, burgonya 310, korpa 575, lóhere 32 lei. Irányzat változatlan.

A holdban levő milliók segítségével elkápráztatták az embereket, bányatulajdonosok lettek, hogy hetvenkét millió lei adosságot csinálva, dicsőségük büntető ügybe fulladjon

Temesvár, márc. 1.

Varjassy Lajos, Deutsch Ferenc... Jól ismert nevek az emlékeztetés Juhos-ügyből, amely még mindig nem nyert jogerős befejezést. Györgyevits Szezen... Néhány hét előtt szintén szerencsétlenné a temesvári fogházat akaratlan látogatásával. Ugyanezek a nevek szerepelnek most egy terjedelmes feljelentésben, melyet több hitelező tett a Serbo-Romana Részvénytársaság ellen. Deutsch Ferenc és Györgyevits Szezen mint gyanúsítottak, Varjassy Lajos pedig részben mint hitelező, részben mint koronatanu. Néhány hét előtt már foglalkoztunk a Serbo-Romana ügyével, amikor egyik igazgatóját, Györgyevits Szezent csalás miatt feljelentették és hosszabb ideig ült a temesvári ügyészség fogházában. Ezuttal a feljelentés sokkal súlyosabb deliktumokról szól és nemcsak Györgyevits, hanem a Ducé bácsi néven ismert Deutsch F. ellen is irányul. A feljelentés szerint a Serbo-Romana Deutsch és Györgyevits öt év előtt alapították egy millió lei alaptőkével.

A részvények legnagyobb része Györgyevits és Deutsch tulajdonát képezte anélkül azonban, hogy azok ellenértékét befizették volna.

A két alapító legelső dolga volt a Krassóban fekvő kozlai szénbánya megvétele. Meg is szerezték tulajdonjogát a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaságtól tizenkét millió leierért. Tekintettel arra, hogy a Serbo-Romanának nem volt pénze, a vételárral, mely tizenkétszerese volt a be nem fizetett alaptőkének, természetesen adós maradt. És ha már benne volt az adósságinálásban, sorban megvette a kincstártól az ugyancsak Kozla mellett fekvő erdőt több millió leierért. Szintén hitelbe.

A Serbo-Romana megkezdte úgy a bányát, mint az erdőüzemet, de miután tőke egyáltalában nem állott rendelkezésére, napról-napra nőttek adósságai. Hogy milyen stílusban dolgoztak Deutsch és Györgyevits, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy

négy év alatt hetvenkét millió lei tartozásuk volt. A hitelezők között a kincstártól kezdve a bányamunkásokig mindenki szerepelt.

A munkások eleinte hitelbe dolgoztak abban a reményben, hogy idővel pénzükhez jutnak. Később azután, mikor kiderült, hogy ez a reményük nem válik valóra, beszüntették a munkát: a bányauzembelen kényszerű szünet állott be. Az erdő vételárát sem tudták kifizetni a kincstárnak, mire ezt az adósvételi szerződést megsemmisítették. Időközben a többi hitelezőt hitegették, hogy eladják a bányát és akkor valamennyiük igényét kielégítik.

A múlt év január havában hosszas tárgyalások után kötöttek is egy szerződést a Julius Berger Tiefbau Aktiengesellschaft berlini céggel. Itt kapcsolódott bele az ügybe Varjassy Lajos dr., aki az eladást közvetítette és a szerződést csinálta. Ezzel a Serbo-Romana a kozlai bányát eladta Julius Bergeréknek huszonhárom millió leierért és azzal, hogy három éven át a termelés értékéből egy százalékot kap.

A szerződésben Deutsch és Györgyevits kötelezték magukat, hogy összes hitelezőikkel kiegyeznek, a hitelezők követeléseit Bergerék megváltják, de ez az összeg nem haladhatja meg a vételárát.

A hitelezők, akik között a kincstár öt millió leier, a MFTR hétmillióval, a bécsi Lombardbank csaknem harminc-

két millióval, a belgrádi Komisienska Banka tizennyolc millióval szerepelt, reméltek, ha vesztéssel is, de hozzájutnak követelésükhöz. Deutsch és Györgyevits is ezzel biztatták őket.

Hónapok multak el, de pénzt nem kaptak. Megtudták azonban, hogy Györgyevits — ezuttal Deutsch nélkül — a múlt év július havában újabb szerződést kötött Julius Bergerékkel. Ebben már nincsen szó a kozlai bányáról hanem a megállapodás arról szól hogy a berlini cég egy millió tonna szénvásárol a Serbo-Romanától, melyet 15 év alatt áll jogában kitermelni — huszonöt millió leierért.

Valaminek kellett közben történnie, amiről a hitelezők nem tudtak, hogyha Bergerék huszonhárom millióért megkapták a bánya tulajdonjogát és néhány hónap múlva csak a termelési jogért huszonöt milliót fizettek.

Feltűnő ebben a második szerződésben, melyet Deutsch már nem irt alá, hogy Bergerék kikötötték maguknak a jogot, hogy a telekkönyvben bekebelezhesék nemcsak kitermelési jogukat, hanem az elidegenítési és megterhelési tilalmat is. A hitelezők szerint ennek semmi más célja nem volt, mint hogy elvonják előlük az egyetlen alapot,

melyből követelésüket legalább részben kielégíthették volna. Julius Bergerék, akik közvetlenül is tárgyaltak a hitelezőkkel, most kijelentették, hogy a Serbo-Romana hitelezőihöz semmi közük. Rendkívül érdekes még a feljelentésnek az a része is, mely szerint Györgyevits, mikor néhány hét előtt a temesvári ügyészségi fogház lakója volt, azt vallotta, Bergerékkel a társaságnak csak a kitermelési jogra vonatkozó szerződése van, míg Deutsch Ferenc, a második igazgató eskü alatt vallotta, hogy a bányát Bergerék megvették.

A vizsgálat mostani során mindenestre tisztázódní fog az is, hogy a két igazgató közül melyiknek van igaza.

A valószínűség a feljelentés szerint a vétel, illetve eladás mellett szól, mert a kitermelési szerződés alapján Bergeréknek az első évben mindössze néhány százezer leier kellett volna fizetni, holott többmilliót fizettek ki. A feljelentés Deutsch és Györgyevitsel kapcsolatban, hitelezési csalással és egyéb deliktumokkal vádolja. A feljelentést Seciureanu vezető-ügyész tanulmányozza és táviratilag kérte a bukaresti hatóságoktól Deutsch és Györgyevits letartóztatását és Temesvárra való szállítását.

Rejtélyes eltűnés ügyében széleskörű nyomozást indítottak a hatóságok

Temesvár, márc. 2.

Titokzatos eltűnés foglalkoztatja a temesvári ügyészséget. Tim a József ötven éves főnlaki földbirtokos február huszonegyedikén könnyű homok futó kocsijával Aradra indult, hogy ott ügyes-bajos ügyeit elvégezze. Az ut Fönlaktól Aradig körülbelül két órát vesz igénybe. Tima Aradon dolgot elintézte, délután hat órákor pedig Fönlakra igyekezett vissza, azonban sem aznap este, sem a következő napon nem érkezett haza. Most már egy hete, hogy nem tudják, merre van és mi történt vele. Aggodalomban élő családja feljelentést tett a esendőrségen, amely átkutatta az egész határt. Számítva azzal, hogy Tima esetleg

bűnténynek esett áldozatul, a Maros medrét is végig kotorták, de Timának a mai napig sem sikerült a nyomára jutni. Valószínűnek látszik az a feltevés, hogy a földbirtokos hazamenet a sötét országuton rablógyilkosságnak esett áldozatul. Timánál akkor nagyobb pénzösszeg is volt. A titokzatos eltűnés még érthetlenebbé teszi az a körülmény, hogy a kocsinak és a lovaknak sem sikerült nyomára akadni. A temesvári ügyészség hivatalosan is tudomásul vette a földbirtokos eltűnését és G u t u Atanász rendőrigazgatót, a temesvári rendőrség bünyügyi osztályának vezetőjét bizza meg a titokzatos bűntény felderítésével.

A magyar dal

lelkes hívei beszámoltak az elmúlt év kulturális munkájáról

Temesvár, márc. 2.

Temesvár magyarsága méltán büszke lehet a maga dalegyesületeire. Hét olyan egyesület van itt, amely tagja a Romániai Magyar Dalosszövetségnek és amely évtizedes szép és sikeresekben gazdag multra tekinthet vissza. Ezek között előkelő helyet foglal el a Temesvári Dalkör, amely szerdán este tartotta meg a Scholier-féle vendéglő termében negyvenhatodik rendezési közgyűlését. A dalosok Szegő Ferenc karnagy vezénylete mellett elénekelték az egyesület jeligéjét, mely után Steiner Károly elnök megnyitotta a közgyűlést. Szívélyesen üdvözölte a megjelenteket, Marosy Mátyás diszelnököt, valamint a sajtót, amely a dalkört mindig odaadással támogatta. Utána Leposa Sándor titkár olvasta fel terjedelmes jelentését, amely beszámolt a dalkör múlt évi működéséről. A jelentés felsorolja a dalkör által rendezett hangversenyeket, továbbá mindazokat az alkal-

makat, melyeken nyilvánosan szerepelt. Juhász Péter pénztáros felolvasta a múlt évi számadásokat, Horváth Imre pedig megtette az ellenőrök jelentését, mely után a közgyűlés a vezetőségnek megadta a felment-Göbel Károly, alelnökök Erhardt Péter jelentette, hogy a vezetőség megbízatása lejárt és felkérte Erhardt Péter alelnököt a jelölő bizottság által készített lista felolvasására.

A közgyűlés a bemutatott jegyzék alapján a választást egyhangulag ejtette meg. A választás eredménye a következő:

elnök Steiner Károly, ügyvezető elnök Göbel Károly, alelnökök Erhardt Péter és id. Aszner Károly, ügyész Kovács Béla dr., díszkarnagy Pogatschnigg Guidó, tiszteletbeli karnagy Michels Gyula, karnagy Szegő Ferenc, titkár Leposa Sándor, segédtitkár Hudák János, dalárelnökök Dulácska János és Fischer János, pénztáros Kaszner Oszkár, másodpénztáros Schmidt-

haier József, ellenőrök Horváth Imre és Gócsy János, gazda Szily Miklós, levéltárosok Zádor Béla és Pozmor Vilmos, zászlótartók ifj. Horváth Imre és Bányai Lipót. Az új választmányt a következőképpen alakították meg: Aszner Károly, Braun László, Buchbacher Adám, Dulácska György, Durst János, Fischer Antal, Fraunhoffer Lajos, Gombás István, Hobor Pál, Horecki Ferenc, Horváth Béla, Hromadka Norbert, Ignér Károly, Juhász Gusztáv, Klug János, Kovács István, Mardan Dion, Metzger Márton dr., Mitschang Ferenc, Mihalovics István dr., Netzko Gáspár, Neustadt Izsó dr., Nieszl Aladár, Oberländer Ferenc, Panek Antal, Piszika Sándor, Parvé Gáspár, Radl Ferenc, Reiser Ferenc, Scholier Bernát, Széler Márton, Szenettra József, Stix Károly, Wekerle József, Weigner Ernő és Wiesner Nándor.

Steiner Károly elnök megköszönte a vezetőség iránt megnyilvánult bizalmat és egyben köszönetet mondott eredményes működéséért

Juhász Péter eddigi pénztárosnak. Oberländer Ferenc indítványozta, hogy a tagdíjakat legközelebb évi nyolevan leierrel emeljék fel százhuszra, azonkívül a maga részéről ezer leier ajánlott fel, amiért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Kubán Endre, a Déli Hírlap szerkesztője, megköszönte a sajtónak az elnök által történet üdvözölését és kifejtette, hogy a sajtó éppen úgy küzd a kultúráért, mint a dalkör és azért kívánatos a kölcsönös támogatás és szeretet. Steiner Károly elnök buzdító zárszavai után a közgyűlés véget ért. A közgyűlés résztvevői még órákon keresztül maradtak együtt kedélyes hangulatban, közben pedig a Temesvári Dalkör férfikara Szegő Ferenc karnagy vezénylete mellett több dalt adott elő.

Levágta a lábát

hogy megkaphassa a biztosítási összeget

Dortmund, március 1.

Emlékeztetes M a r e k bécsi mérnök esete, aki baleset ellen biztosította magát és aztán saját maga vágta le fejével a lába fejét. Dortmundban most ehhez teljesen hasonló eset történt. K ü r l Henrik munkás harmincezer márkára biztosította magát és három napra rá jelentette, hogy a vonat elvágta a lábát. A jobb lába tényleg hiányzott tőből. Elmondta, hogy este a vasuti pálya mellett haladt, amikor egy kanyarodónál egyszerre szemközt találta magát a gyorsvonattal, mely elkapta a lábát tőből leszakította. A bejelentés gyanús volt, mert a vágás azt mutatta, hogy a lábát fűrészrel vágta el és elég szabályszerűen elkötötték. A megindított nyomozás most rábizonyította Kürt Henrikre az önesonkítást, amiért a törvényszék kilenc hónapi börtönrre ítélte.

Poruljárt

notorius vasuti tolvaj

Temesvár, márc. 2.

L a n g e r Rezső Ormos-utcai kárpitos értesítette a rendőrséget, hogy egy férfi gyanús eredetű butorszövetet kínált neki eladásra. Langer a vételbe színel belement és a férfit másnapra rendelte magához. Mikorra az beállított, már ott voltak a rendőrség emberei is és a szövetkínálót bevették a rendőrségre. Megállapították, hogy az illető K i s Imre negyvenhat éves római lakos, aki lopással már ismételt büntetve volt. Bevallotta, hogy a butorszövetet a józsefvárosi pályaudvaron lopta egy teherkocsiból. A lakásán házkutatást tartottak és ott egy egész bala butorszövetet és egyéb teksztíllárut találtak, amelynek értéke körülbelül ötvenezer leier. Megállapították, hogy az ellopott butorszövetet H e r z o g Péter temesvári kereskedő adta fel egy galaci cég címére. A szövetet megmutatták Herzog Péternek, aki abban saját árúját ismerte föl. Kis Imrét letartóztatták és ma kísérik át az ügyészségre.

Zsarolással vádolt meg ügyfele egy temesvári ügyvédet

Temesvár, március 2.

Ci ol a c Vichentie komlósi lakos még a háború idején az olasz fronton ejtűnt. Minden jel arra vallott, hogy hősi halált halt. Ci ol a c első felesége P a l e u Anna volt, akitől időközben elvált és feleségül vette Ci ol a c Katicát, aki jelenleg is törvényes özvegye. Miután Ci ol a c Vichentie a háború után nem tért vissza és husz hold földet, valamint házat kitevő vagyonának birtokában még az első felesége volt, Ci ol a c Katica felkereste V e n u t u János dr., temesvári ügyvédet és megbízta, hogy nyilvánítsa hivatalosan is holttá az urát, azonkívül pedig jogos örökrészenek a kiadása tárgyában indítsa meg az eljárást. Venetu János dr. ekkor ötvenezer lei ügyvédi honoráriumot kötött ki magának. Későbbben újabb megállapodást kötött Ci ol a c Katicával az ügyvéd, mely szerint öt ügyvédi honoráriumképpen az elérendő összeg és ingatlan birtok fele illeti. Ez volt a helyzet 1924. októberig. A perek elhúzódtak, de időközben

a rokonság összehozta Ci ol a c elvált feleségét és özvegyét, akik elhatározták, hogy egyezséget kötnek.

Még az egyezés megkötése előtt Ci ol a c Katica beküldötte Temesvárra Ci ol a c György és P o p e s c u Gyula nevű rokonait, hogy tárgyaljanak Venetuvall, vajjon egyezés esetén mennyi honoráriumra tartana igényt. Venetu előbb százezer, később hetvenezer leit kért. A perbenálló két asszony ezután a községi jegyző előtt egyezséget kötött, amelynek értelmében Ci ol a c Katica négyszázezer leit kap örökségrésze címen és a pereket megszünteti. Amikor Venetu erről tudomást szerzett, azon a címen, hogy ügyfele őt kiátszotta, mert neki igénye van az egyezségi összeg felére, csalás miatt büntető feljelentést tett Ci ol a c Katica és rokonsága ellen. A feljelentés nyomán az ügyészség a helyszínére küldötte G u t u Atanász rendőrigazgatót két detektívvel. Hozzájuk csatlakozott Venetu ügyvéd is. Komlóra érve Ci ol a c Katicánál nem találtak pénzt ellenben megtudták, hogy az örökség készpénzbeli része Hodonyban Ci ol a c Katicának O p r e a Anna nevű nővérénél van. Erre autóval Hodonyba mentek, ahol négyszázezer leit találtak is O p r e a Anna lakásán.

Ci ol a c Katicát felidéztek a községi házára — állapítja meg a vádirat — és ott fenyegetések közepette aláírták vele egy egyezséget,

amely szerint Venetu dr. a négyszázezer leiből kétszázézer leit a megállapodás értelmében ügyvédi honorárium címen megtarthat magának. Az ügyészség ezután Ci ol a c Katica feljelentése alapján Venetu dr. ellen zsarolás bűntette miatt vádat emelt.

Tegnap volt a temesvári törvényszék előtt a tárgyalás, amely bővelkedett izgalmas részletekben. A vádat R a d u l e s c u Aurél ügyész képviselte, a védelmet P o r u m b Nestor dr. ügyvéd látta el, magánadvó képviselőjében G o l o p e n t i a Simon dr. jelent meg. Venetu dr. ismertette az egész tényállást és hangoztatta, hogy ő nem követett el semmiféle büncselekményt, ügyészi utasításra szállt ki a rendőrség és ő Ci ol a c Katica szabad akarata folytán jutott a pénzhez. Ci ol a c Katica viszont kijelentette, hogy Venetu őt megszarolta. A kényszer hatása alatt írta alá az egyezséget, mert bántalmazták és megfélemlítették. G u t u Atanász rendőrigazgató kifejtette, hogy

az asszony szabad akaratából írta alá az egyezséget, amikor látta, hogy az elrejtett pénznek nyomára akadtak. Senkisé nem kényszerítette őt. Radulescu ügyész vádbeszédében kifejtette, hogy Venetu bűnös, mert zsa-

rolással jutott a kétszázézer leihez. Az ügyvédnek követelését polgári per útján kellett volna behajtani. Porumb Nestor dr. védő ezzel szemben kérte Venetu felmentését, mert Ci ol a c Katica jószántából írta alá Hodonyban az egyezséget, amikor az ügyvéd ráakadt az elrejtett pénzre. A bíróság rövid

tanácskozás után Venetu felmentette a zsarolás vádjától, mert beigazolták, hogy Ci ol a c Katica a saját elhatározásából adta oda a pénzt. Radulescu ügyész és Golopentia Simon dr. a pótmagánadvó képviselőjében a felmentő ítélet ellen a temesvári ítélőtáblához felebbezték.

A jazz dobosa

volt az öngyilkos egyetemi hallgató ellenfele az amerikai párbajban

Budapest, március 1.

A Bakay-klinika egyik hóhéregyán a párnánál is tehérből arccal ott fekszik még mindig eszméletlenül M e s z l é n y i Kornél orvostanhallgató, a hercegprimás utkárának öccse. A fiatalember, miként jelentették, barátja T ó t h István medikus lakásán golyót röpített a mellébe. Az ok: amerikai párbaj, amelyet egy leány miatt vívott versenytársával. A fiatal embert súlyos sérülésével a klinikára szállították. Megállapították, hogy Meszlényi Kornél négy hónap előtt az egyik Rákóczi-utcai mulatóban megismerkedett egy fiatal, szép táncosnővel, G y ú r k y Mancival.

Néhány napi ismeretség után beleszeretett a fess leányba, aki szívesen fogadta az utliu udvarlását. A keletkező viszontr azonban nem nézte jó szemmel Pearson John, a mulató jazzbandjának nagydobosa.

A két versenytárs között azért igen gyakoriak voltak az összeszólalkozá-

sok. Egy volt ez vasárnap is, amikor elhatározták, hogy a köztük fenforgó ügyet úgy döntenek el, hogy amerikai párbajt vívnak. Ezt a mulató egyik szeparéjában meg is cselekedték. A fekete golyót Meszlényi húzta. Három hónapja lett volna, hogy a megáldozás szerint elkövesse az öngyilkosságot, azonban nem bírta elviselni, hogy addig az elmúlás gondolatával éljen és azért hétfőn elkövette az öngyilkosságot.

Detektívek éjszaka az Alexandra-szállóban felkeresték Pearson John lakását, akit azonban nem találtak otthon.

Házkutatást tartottak nála és megtalálták az amerikai párbajról felveit jegyzőkönyvet, valamint a fehér és fekete golyókat.

Pearson John nem jelentkezett azóta a mulatóban és valószínű, hogy megszökött Budapestről. A főkapitányság ki fogja hallgatni Gyürky Marcit, mert bizonyos biztosa, hogy tudja Pearson John tartózkodási helyét.

Coste prefektus

diszes estélyt adott Gavanescul tábornok tiszteletére

Temesvár, március 2.

A temesvári társadalom minden rétege a tisztelet és rokonszenv minden jelével veszi körül G a v a n e s c u l tábornokot, aki a temesvári hadosztály éléről távozott a nagyszabású hadtestparancsnokság diszes méltóságába. A tábornok jelenleg bánágl szemleuton van és ezt a hivatalos utját felhasználta arra, hogy a régi, de meg nem lazult kötelekeket, melyek Temesvárhoz fűzik, még szorosabbra fűzze. Idejét, melyet a hivatalos teendői szabadon hagynak, ismerősei és barátai látogatására fordítja. A temesvári polgárság ragaszkodásának és tiszteletének kifejezése volt az az estély is, melyet C o s t e Gyula dr. prefektus rendezett a hadtestparancsnok tiszteletére. A prefektura második emeleten levő termeit a vendéglátó prefektus izlése délszaki nővényekkel és virágokkal díszített szalonokká alakította át és feleségével együtt a legszeretreméltóbb módon fogadta a társadalom legelőkelőbb rétegeiből meghívott vendégeket. Gavanescul tábornok és neje, akik előzőleg O p r e a János kamarai elnöknel voltak teán, őszinte örömmel üdvözölték a tiszteletükre megjelent vendégeket, régi emlékeket elevenítettek fel és szívesen elbeszélgettek a hölgyekkel és urakkal.

A megjelent hölgyek közül a vendéglátó házigazda neje mellett ott voltak G a v a n e s c u l hadtestparancsnok, P r o d a n Szilviusz esendörbrigadéros, A n i n e a n u tüzezeredes, R a d u ezredes, B u i e l f u ezredes, G e o r g e s c u ezredes neje,

valamint T ó t i s Rezsóné, M a r d a n Dioniszné, özvegy C s u r g a y Henriette, P o g á n y Lászlóné, M a r t a Sándorné, D r e x l e r Miksáné, C h i r o i Demeterné, M u e s a l o v Helén, M á r k Bella, S l a v e s c u Sándorné, C i o b a n Pompilné és még többen a temesvári előkelő társaság hölgytagjai közül.

Tíz óra tájban a vendégek bevonultak az éttermmé átalakított nagyterembe, ahol vacsorához ültek. Az asztalfőn Gavanescul hadtestparancsnok, mellette Prodan Jánosné és Coste Gyuláné, szemben vele felesége ült, aki mellett Prodan tábornok és Coste Gyula foglaltak helyet. Az első felköszöntőt a prefektus mondotta a királynak, melyet a jelenvoltak állva hallgattak végig. Utána Gavanescul tábornok egészségére ültette poharát. A hadtestparancsnok meghatottan mondott köszönetet és hangsúlyozta, hogy boldoggá teszi az a harmonia, mely a Bánáságot lakó nemzetiségek között uralkodik. Ennek a harmoniának a fennmaradására írta poharát és Coste prefektust élteti, aki ezen egyetértés és együttérzés előmozdítója. S l a v e s c u István a mezőgazdasági kamara kormánybiztosa szintén Gavanescul tábornokot és nejét éltette. A nagyszerűen összeválogatott menü után a társaság R á e z Gusztó zenéje mellett a legjobb hangulatban még sokáig maradt együtt.

Gavanescul tábornok tiszteletére tegnap délben a tűzértisztek rendeztek ebédet, délután M a r d a n Dionisz dohánygyári igazgató és bájos neje adtak teát tiszteletére. A hadtestpa-

rancsnok, aki közben a vidéki helyőrségek fölött is szemlét tart, még néhány napig marad Temesvárott és holnap résztvesz a tartalékos tisztek táján, hétfőn pedig a Zenebarátok Egyesületének hangversenyén.

Felszerelt

a román hadsereg minden eshetőségre

Bukarest, március 2.

A kamara tegnap ülést tartott, amelyen A n g h e l e s c u hadügyminiszter válaszolt T a t a r e s c u István képviselőnek legutóbb bejelentett interpellációjára. A hadügyminiszter rámutatott a román aviatika fejlődésére és hangoztatta, hogy ezt a fejlődést rövidesen még fokozni fogják. Nemsokára az országban gyártják a szükséges repülőgépeket a motorokkal együtt. A mérgek gázok ellen megfelelő védekezést keresnek. Hat hónapon belül gyárát állítanak fel, amely naponta kétezer gázmaszkot fog készíteni. Az egyetemek laboratoriuma mellett külön osztály működik, amely a gázok tanulmányozásával foglalkozik. R a d u l e s c u dr. tanár pedig Kolozsvárott tanulmányozza a mérgek gázok problémáját. A hadügyminiszter végül rámutatott arra, hogy a legfelső honvédelmi tanács teljesíti kötelességét és Románia kellőképpen fel van szerelve.

Riadalom

a bázisai vágány le nem engedett sorompója miatt

Temesvár, március 2.

Számtalanszor írtunk már a város belterületén végigheverő bázisai vágányról, amely akadályozza a forgalmat és béklyót vet a város fejlődésére. Az ott haladó vonatok miatt naponta negyvenszer zárják el a sorompókat. Most kivételesen ez egyszer az volt a baj a bázisai vágánnyal, hogy nem zárták el a sorompót. Nagyriadalom volt emiatt és csak a véletlen szerencsén mulott, hogy nem történt nagy szerencsétlenség.

Tegnap délután öt óra tájban, amikor a város szívében, a Lloyd soron és a Skudier-park menti úton a forgalom a legnagyobb, egyszerre a borzalom kiáltása hangzott fel a vasúti átjáró közelében. Az autók túlkölésébe, a vilamosok csengésébe, a kocsik nyikorgásába váratlanul beledübörgött egy közeledő vonat. Mire az emberek feleszméltek, a vonat már ki is bujt a park mögül és örületes gyorsasággal szágú dott rá az uttesten áthaladó sinekre. A sorompót nem engedték le. A soffőrök és bérkocsisok káromkodtak, fékeztek, nagy erővel rántották meg a lovak szabait és éppen az utolsó pillanatban sikerült túl és innen a sineken megtorpanítani a haladásban levő járműveket. Az egyik villamos, amely a Józsefváros felől jött, alig félméternyire a vasutól tudott megállani. Az utasok csak akkor eszméltek rá a veszedelemre, amely fenyegette őket, amikor közvetlenül maguk előtt látták a vonatot és úgy látszott, hogy a következő pillanatban az összeütközés elkerülhetetlen lesz. A kocsiban levők között óriási pánik uralkodott és mind-nki az ajtó felé igyekezett, hogy kiugorjon. Mikor aztán a kocsinak mégis sikerült megállani, egyszerre kiürült.

A vonat, amely ilyen váratlanul robogott keresztül az uttesten a délutáni buziási vegyesvonat volt, amely a józsefvárosi pályaudvart öt óra és két perckor hagyja el. Az uttest két oldalán levő órházak személyzete azonnal telefonált a józsefvárosi pályaudvarra és jelentést tett az esetről. Onnan megtudták, hogy a forgalmi irodából leadták a jelzést a sorompó leeresztésére, azonban a jelző készülék nem működött. Hogy a jelzést tényleg leadták, annak bizonyossága az, hogy a Dózsa-utcai és a Tiroli-utcai átjáróknál a sorompó idejében le volt engedve, ott tehát megkapták a jelzést. A vasuti hatóságok az eset ügyében szigorú vizsgálatot indítottak.

Hírek

A jó öreg korcsmaros

címét szeretném adni ennek az alábbi kis írásnak, ha nem tartanék attól, hogy sértődés lesz a vége. Még rossz néven találja venni, akiről itt szó lesz, hogy ötvenkor nevezem. Hiszen mindössze ötvenkilenc esztendő. Ez még nem nagy kor, különösen annál nem, aki — mint írásom hőse — alig érzi magát negyvenesnek. Azonban ha ideirrom, hogy ötvenkilenc életéből ötven esztendőt tölt már a vendéglői szakmában, akkor ilyen minőségben igazán nem lehet sértő az öreg jelző.

Ötven évvel ezelőtt, pontosan 1878-ban Komárom városában élt egy kis árva fiú. Mindössze kilenc esztendő volt. Nem volt ki eltartsa, nem volt ki gondozza. Távoli rokonok pincérnek adták. A kis árva fiúnak kedve volt ehhez a mesterséghez. Szorgalmasan dolgozott mint pikkoló egész nap és összespórolta a borralvónak kapott krajcárokat. Kelelt a pénz, mert nem akart félbemaradni elemi iskolai tudásával nekimenni az életnek. Kis pénzcsokráján az estéli időben magánleckéket vett nyelvtanból, számtanból, földrajzból, történelemből és sok más hasznos tudásból. Közben felszabadult és 1881-ben már Budapestre ment, ahol a híres Szikszay vendéglőben kapott alkalmazást. Majdnem tíz évig dolgozott egyfolytában Budapesten és pedig a legjobb helyeken, így hosszas ideig a Pannóniában és a Rémi szállodában. Három évi katonáskodás után mint főpincér működött néhány nagyvárosi déli városban és az 1896-os kiállítás idején mint főpincér tért vissza Budapestre az ismert Gambrinus vendéglőbe. Éveken át maradt újra Budapesten, aztán Pozsonyban, Buziásfürdőn és Lipikén volt főpincér, majd 1912-ben önállósította magát. A Budai Katolikus Körnek lett első vendéglőse. A következő esztendőben azonban már Temesvárra hívják és a régi jóhírnének örvendő Trimmel-féle vendéglőt ajánlják neki. 1913-ban ezt át is veszi és azt azóta mint saját vendéglőjét vezeti.

Ezek után talán már tudja is az olvasó, hogy akiről itt szó van: Ambrus József, a Szentgyörgy-téren levő Ambrus-féle vendéglő tulajdonosa. Mit mondjak róla? Azt, hogy jó vendéglős? Hogy figyelmes vendégeivel szemben? Hogy előzékeny, szeretetreméltó, kedves? Azt mondjam, hogy nemcsak szaktársai, hanem a polgárság nagy tömegei becsülik, szeretik? Azt irjam ide, hogy derék, becsületes, tisztességes ember? Azt mondjam még el róla, hogy a szíve jó és hogy készségesen nyújt segítő kezét a szegénynek? Mindezt felesleges külön megállapítani, hiszen mindenki tudja.

Ambrus József jubilál. Jubileumára a vendéglősök és kávéosok ipartársulata máris készül. De bizonyos, hogy ez nemcsak a szakma ünnepe lesz, mert az ünneplésből kivieszi majd a részét az a sok polgár is, aki mint vendég szokott az Ambrus-féle vendéglőben megfordulni. Ötven évig vendéglősnek lenni, olyan vendéglősnek, aki ellen nincsen panasz, külön polgári érdem.

Félegyházi.

Bankpaloták

ügyében per indul meg a Banca Nationala és a Magyar Nemzeti Bank között

Brassó, március 2.

A brassói törvényszéken tegnap érdekes megállapítási pert nyújtott be az egyik brassói ügyvéd. A pert a Magyar Nemzeti Bank indította a Banca Nationala ellen. A keresetben a Magyar Nemzeti Bank előadja, hogy a Banca Nationala illetékte nélkül vette tulajdonába a volt osztrák-magyar jegykibocsátó banknak brassói palotáját és ezért kéri a törvényszéket, hogy a Banca Nationalának a brassói telekkönyvben bevezetett tulajdonjogát törölje. A Magyar Nemzeti Bank kérelmében előadja, hogy a volt osztrák-magyar banknak Erdély és a Bánság területén levő palotáinak a Banca Nationala nem lehet a telekkönyvileg bejegyzett tulajdonosa. A Magyar Nemzeti Bank ezt az érve-

lését azzal indokolja meg, hogy a Magyar Nemzeti Bank nem vett részt az osztrák-magyar bank vagyonának felosztása körül megtartott tárgyalásokon és a volt monarchia jegykibocsátó intézete vagyonának likvidálása a Magyar Nemzeti Bank tudomása nélkül történt. A Magyar Nemzeti Bank az első keresetet Brassóban adta be, de pert indit mindenütt, ahol a volt osztrák-magyar banknak palotái voltak. Így Temesvárott, Aradon, Lugoson, Nagyváradon, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen, Szatmáron és Fogarason is. A brassói törvényszék az ügy rendkívüli érdességére való tekintettel már a közeli jövőben határnapot tűz ki a tárgyalás megtartására.

Gavanescu tábornok előadása a műegyetemen. A temesvári műegyetemen sikerült Gavanescu tábornokot egy előadásra megnyerni. A hadtestparancsnok, aki nemcsak kiváló katona, hanem irodalmilag is magasan képzett ember, március hatodikán délután hat órakor tartja előadását a műegyetem disztermében A haza megbecsülése és lelki felkészültség címen. Az előadás iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg. Az előadásra a belépés díjtalan és érdeklődőket szívesen lát a műegyetem rektora.

Vladescu hetilapot indított Krajeván. Vladescu István, a temesvári Nadejda volt szerkesztőjének szerkesztésében Krajeván új hetilap jelenik meg Actualitatea Olteniei címmel a Banatulul címen. A hetilap nívós, gondosan szerkesztett újság, amely Vladescu István jeles irányítása mellett csakhamar népszerűsége szerző Vladescut az új lap alapításában az a gondolat vezérelte, hogy a Bánságot és Olteniát, ezt az egymás mellett fekvő két országrészt, közelebb hozza egymáshoz.

Gyémántmise az erzsébetvárosi templomban. Március hatodikán, kedden lesz hatvan esztendeje, hogy néhai Bonna Sándor püspök Wieselmayer Gyulát kézfeltétellel esanád-egyházmegeyei pappá szentelte. Az örömnemese pap Verseczen 1845 február 3-án született. Elvégezvén gimnáziumi tanulmányait 1868. augusztus 1-én a temesvári püspöki liceumban szerzett érettségi bizonyítvánnyal felvételt nyert a papnevelő intézetbe. Teológiai tanulmányait 1867-ben fejezte be, fiatal kora miatt azonban július 22-én iskolatársával együtt csak diakonussá szenteltetett fel. Nagykorúságáig id. Déscsán Achilfiát tanította Bukoveczen mint házi nevelő. 1868 március 6-án áldozó pap-pá szentelték. Ezen időtől kezdve 59 éven át a lekipásztorkodás terén működött és fáradhatatlan munkálkodásával és buzgalkodásával hervadhatlan érdemeket szerzett.

A józsefvárosi katolikus egyházközség 12-ik kulturdelutánja március 4-én délután 5 órakor lesz a katolikus fiúiskola termében. Előadást Trittler József tanulmányprefektus fog tartani vetített képekkel a képzőművészetéről. A józsefvárosi katolikus templomi zenekar szintén közre fog működni. Müller József ének és gitárszámán kívül még monolog és 2 egyfelvonásos tréfa szerepel a műsorban.

Autóbusz és villamos karambolja. Berlinből jelentik: Éjszaka az egyik autóbusz kormánytörés következtében nekiszaladt a villamosnak és felborult. Egy asszony szörnyen halt, tizantöt utas súlyosan megsebesült.

Domasneanu tábornok — lugosi szenátorjelölt. Lugosról jelentik: Bre diceanu Kajusz drnak rio de janeirói követté történt kinevezésével megüresedett a nemzeti parasztpárt szörény megyei tagozatának elnöki állása. A tagozat elnökségét Jucu János dr. képviselő, lugosi ügyvéddel töltötték be. A nemzeti parasztpárt erősen készül a március huszonharmadiki szenátorválasztásra Popovici György dr. halálával megüresedett szenatori állásra Cornean Kornél dr. volt prefektuson kívül a nemzeti parasztpárt jelölje is fellép. A személyben végleges döntés még nem történt, de valószínű, hogy Domasneanu tábornokot kéri fel a szenatori jelöltségre, akinek személye eleve is biztosítja a nemzeti parasztpárt győzelmét.

Lilian Rausc el ekszentrikus balett és spicctáncművész nő a Royal-kávéházban.

Arany emlékérem az óceán hőseinek. Washingtonból jelentik: Az amerikai képviselőház tizenötezer dollárt szavazott meg egy új emlékérem alapítására. Arról van szó, hogy Lindberg kapitány részére arany emlék érmét készítenek. Erről aztán másolatokat hoznak forgalomba és az így befolyt pénzt repülőpropagandára fordítják.

Aspirin helyett szublimát. Losonról jelentik: Tragikus módon halt meg Novák János rendőrfelügyelő. A hivatalában erős fejfájás kínozza és azért aszpirint akart bevenni. Az aszalfiókból azonban, ahol többféle gyógyszert tartott, aszpirintabletta helyett tévedésből szublimáttablettát vett be. Hivatalnoktársai egyszerre csak azt látták, hogy elsápad és az asztalra bukik. Orvost hívtak hozzá, aki megállapította a véletlen mérgezést és intézkedett, hogy Novákot a kórházba szállítsák. Életét azonban nem lehetett megmenteni, és rövid kinlódás után meghalt.

Emberi csontváza bukkantak viláépitésnél. A Gyárvárosban Georgevici Lucian dr. főpolgármester villája mögött most épül Krüter Ferenc dr. villája. A telek körül mély árkot ástak a munkások és közben az egyik helyen emberi csontokat találtak. Érdekes, hogy a koponyában a fogak még teljesen benne voltak az állkapocsban. A leletről jelentést tettek a rendőrségnek.

Brediceanu követ elutazott az állomáshelyére. Brediceanu Kajusz dr., akit az újonnan szervezett rio de janeirói követség élére neveztek ki, tegnap átutazott Temesvárott. Brediceanu néhány napot San Remóban tölt, ahol Titulescu külügyminiszterrel folyta tárgyalásokat, majd Párisban tölt el rövidebb időt. Brediceanu dr. március tizedikén Marsaillesben száll hajóra Rio de Janeiro felé.

Helybenhagyott kilakoltatás. A temesvári járásbíróóság tudvalevőleg helytadott annak a kilakoltatási keresetnek, amelyet Haunold Cecilia, a Korona-szálló résztulajdonosa indított a bér nemfizetése miatt Eless Géza dr. és Eless Béla dr. bírők ellen. Felebbezés folytán tárgyalta az ügyet a temesvári törvényszék, amely a járásbíróóság ítéletét indokainál fogva helybenhagyta és immár végérvényesen elrendelte Elessék kilakoltatását.

Titulescu ajánlatát Magyarország nem fogadja el. Budapestről jelentik: Politikai körök információja szerint Magyarország elutasítja Titulescu külügyminiszternek az optansügy rendezésére vonatkozó ajánlatát. Magyarország ugyanis az optansügy részleges kártérítés fejében háromszáz millió aranykoronát kér, amivel szemben Titulescu tizenegy milliót ajánl fel. Bethlen István miniszterelnök egy lap munkatársa előtt kijelentette, hogy a román ajánlatot tárgyalási alapul sem lehet elfogadni. Lukács György szerint Magyarország a jogi állásponttól nem mondhat le és nem fogadhatja el az ajánlott három pontot. Az az összeg, amelyet Románia felajánlott, az elvesztett birtokoknak évi kamatát sem közelíti meg.

„The 2 Hardings” világhírű akrobaták a Royal-kávéházban.

Bombákkal üldözött felkelők. Londontól jelentik: A nikaraguai felkelők újra mozognak. A felkelők Esatoll közelében megtámadták az amerikai csapatokat. Az amerikaiak bombavető repülőgépeket küldtek a felkelők ellen, akik közül négyen meghaltak és kilencen megsebesültek.

Ötvenegy gyilkosságot követtek el. Palermóból jelentik: Sziciliában — mint megtört — a hatóságok mindent elkövetnek, hogy a maffiát teljesen kiirtsák. Tegnap az egész szigeten razziát tartottak, mely alkalommal kétszázhatvenöt olyan egyént tartóztattak le, akik a maffia tagjai. Ezek ötvenegy gyilkosságot, tizenegy gyilkossági kísérletet és hét rablótámadást követtek el. Az elfogottak között van több olyan bandita is, akiket évek óta köröznek.

Műsoros táncstjét Tényi Irén március 3-án tartja a Michels-vendéglőben.

Horthy nyolc éves kormányzósága. Budapestről jelentik: A magyar képviselőházban Zsitvay Tibor elnök megemlékezett arról, hogy Horthy Miklós kormányzóságának most telt be nyolcadik éve. A kormányzó személye körül — mondotta — az ország eddig ismeretlen országban egybeforrt. Hatalmas munkatervének méreteit majd csak egy emberöltő távolságából lehet felbecsülni. Azután Pesthy Pál igazságügyminiszter emlékszik meg a nyolc éves fordulóról és rámutatott arra, hogy ezt a napot legmáltóbban munkával lehet megünnepeelni. Azután betérjesztette az új magánjogi törvénykönyvet.

Jégszekrények, fagyaltgépek, emaille- és alumínium konyhaiények leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Temesváriak találkozóhelye
BUDAPEST legelőrendű, modern családi szállója az

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA
IV, Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar mellett.
Elsőrendű konyha.

Az ifjúság nevelése

Temesvár, márc. 2.

Katolikus élet Lugoson. Lugosról jelentik: A lugosi katolikus hitközség évi közgyűlést tartott, melyet d'André Károly plébános imája nyitott meg. J a k a b f f y Elemér dr. hitközségi elnök beszámolt a múlt esztendő egyházközségi eseményeiről. A zárszámadások és az új költségvetés megállapítása után az egyháztanácsot kiegészítették a különböző katolikus társadalmi, vallási, kulturális és jótékony célú egyesületek megbizottjaival. Elhatározták, hogy a temetőben ravatalozó csarnokot építenek. A közgyűlés köszönettel fogadta d'André Károly plébános, minorita házfőnöknek azt a bejelentését, hogy a minoritarendházban katolikus körhelyiséget létesít, amely a különböző katolikus egyesületek otthona lesz.

Vilmos ekcsászár sógora bigámiát követett el. Berlinből jelentik: Viktória hercegnő férje, az orosz emigráns Zubkov Sándor huga, aki egy pozsonyi tisztviselő felesége, érdekes telepkezést tett a bátyjáról. Elmondotta, hogy bátyjának a porosz heregnővel való házassága bigámia, mert Zubkovnak Oroszországban van felesége, akitől még nem vált el. Zubkov Oroszországban kereskedelmi utazó volt és apja cipész volt Moszkvában. A telepkezés nagy szenzációt keltett.

Tolvaj kereskedőség. A komlósi esendőrség tegnap a temesvári ügyész. ségre kísérte G a i e r Miklós kereskedelmi alkalmazottat, aki rendszeresen megdézsmálta főnöke pénztárát. A lopásra úgy jöttek rá, hogy a pénztárban levő bankjegyeket megjelölték. Az ügyészség Gaiert kiballgatása után szabadlábra helyezte, de az eljárást megtárgyalta.

„Costas” akrobatikus táncospár utolérhetetlen szenzáció a Royal-kávéházban.

Nem engedik Hauskát szabadon. A temesvári törvényszék tegnap hirdette ki döntését H a u s k a Rudolf, a csödbe jutott Szerb Takarékpénztár volt vezérigazgatójának további vizsgálati fogságára vonatkozólag. A törvényszék a vizsgálati fogságot a vizsgálat érdekére való tekintettel továbbá harminc nappal meghosszabbította.

Mérget ivott a korezmában. Lánéz Vilmos harminckilenc éves munkás betért a Buziás-ut 7. szám alatt levő G e t v a n-féle korezmába, ahol egy darabig üdögölt. Egy pohárba vizet töltött magának, amelybe mérget kevert és azt egy hajtásra kiitta. Az eszméletlenül összeesett emberhez kihívták a mentőket, akik a kórházba szállították. Állapota veszélyes. Tettének oka eddig ismeretlen.

A cionista mozgalom vezére Temesvárott. Érdekes vendége lesz a napokban az erdélyi zsidóságnak. Dr. Nachman Goldmann a kiváló német író és publicista a Keren Hajjeszod direktoriumának tagja Erdélybe érkezik, ahol valószínűleg Nagyváradot, Aradot, Kolozsvárt és esetleg Temesvárt fogja meglátogatni. A kiváló szónok Litvániaiból származott el kisgyermek korában Németországba, ahol a középiskolát és az egyetemet végezte el. A heidelsbergi egyetemen szerzett filozófiai doktorátust. Számos filozófiai és zsidó értelméleti munka szerzője. Az „Eskol” című irodalmi folyóiratot Klotzinnal együtt szerkeszti klasszikus héber nyelven. Soloweitsik dr. litván miniszterrel együtt szerkeszti a zsidó irodalom egyik legnagyobb munkáját a közeljövőben megjelenő zsidó enciklopédiát. Fiatal kora ellenére már hosszú ideje a cionista mozgalom első soraiban áll, egyik vezére a radikális csoportnak és terja a cionista világszervezet nagy intézőbizottságának. Kiváló szónok, aki a világkongresszusokon mesterien megszerkesztett beszédelvel mindig feltűnést kelt. Bőcs és Berlin publikumának egyik legkedveltebb szónoka. Mint értesülünk Temesvárra márc. 6-án, kedden érkezik egy napra, ahol egy Palaszina meeting keretén belül fog beszélni.

Társadalmi, vagy pedig kulturális egyesületről riportot írni: ehhez elsősorban sok szeretet kell, másodsorban pedig valamely alkalom, amely időszzerűvé teszi az írást. Mindkét feltétel megvan tehát ahhoz, hogy a Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesületről riportot írjunk. Az egyesület társadalmi és kulturális téren már olyan sokat tett, hogy rászolgál a szeretetre és becsülésre. Az alkalom pedig, amely aktuálissá teszi a róla való cikkezést, az, hogy az egyesület most készül lázasan zászlószentelési ünnepélyére, melyet pünkösd vasárnapján fog megtartani. A díszes selyemzászlót már himzik ügyes kezek és a Szentlélek ünnepén nagy papi segédlettel fogja azt megáldani P a c h a Ágost püspök.

A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület 1924-ben alakult. A célja az, hogy az ifjúságot hasznos szórakozással, ismeretterjesztő felolvasásokkal, műkedvelői előadásokkal, sporttal, szociális érzékkel és vallásérköcsi neveléssel egy táborba csoportosítsa és az ifjakból hasznos, derék polgárokat neveljen. Felvesznek minden tízennyolc éven felüli katolikus ifjút, de mint vendéget szívesen látnak más vallásukat is. Mikor az egyesület megkezdte működését, mindössze huszrendes és tizenöt pártoló tagja volt. Hogy munkássága milyen eredményre vezetett és hogy az ifjúság körében milyen rokonszenvet tudott magának szerezni, mutatja az a körülmény, hogy nem egészen négy évi fennállása után ma már százharminc rendes és négyszáz pártoló tagja van. Létjogosultságát semmi sem igazolja jobban, mint a tagoknak ez az emelkedő gyarapodása.

Az egyesületnek van zenekara, melyet Witkovic Lajos vezet. Klank Jenő vezetése alatt álló énekkara, van sportcsapata és gazdag sikerekre visszatekintő műkedvelő gárdája, amelynek nőtagjai is vannak. Ez a műkedvelői gárda eddig már ötvenhárom előadást rendezett. A színrehozott darabok között szerepel a Ha-

Örülnek, mert elvesztették a pert. A városi vállalatok tisztviselői — szám szerint nyolcvan — még két év előtt azt kérték a várostól, hogy őket magánalkalmazottaknak tekintse. A tisztviselőket erre az indította, hogy mint magánalkalmazottaknak joguk volt sokkal nagyobb jutalékokra a vállalatok jövedelméből, mint hogyha köztisztviselőnek minősítik őket. A törvényszéknél és a táblánál a tisztviselők álláspontja győzött, azonban a semmitörvényes most elutasította őket. A perveztes tisztviselők ebbe szívesen törődnek bele, mert időközben a köztisztviselői jellegű városi hivatalnokok anyagi helyzete lényegesen javult. Így aztán a perveztes számukra tulajdonképpen nyereséget jelent.

Ki lesz a felvidéki katolikus érsek? Pozsonyból jelentik: Ismeretes, hogy a Vatikán és a csehszlovák kormány között létrejött modus vivendi alapján az új országhatárokon belül fekvő egyházmegyéket kivonják a magyarországi érsekségek fennhatósága alól és új egyházmegyéket létesítenek. A Ludova Politikának, a cseh néppárt lapjának értesülése szerint az új felvidéki érsek Blahó Marian beszercebányai, vagy Kmettyó Károly nyitrai püspök lesz. Érseki székhelyként Pozsony, Nagyszombat és Nyitra jönnek tekintetbe.

rang népszimű, az Árvácska operett, a Dolovai nábob leánya vigjáték, a Sárga esikó népszimű és még egész sora az egyfelvonásos daraboknak. Most van előkészületben a Falu rosz népszimű és az Alt-Heidelberg című német nyelvű operett. Az egyesület vasárnaponként tart egy-egy műsoros estélyt is, melyet igen gyakran tánc követ. A műkedvelők sikeres kirándulásokat rendeztek Radnára és Orsovára, ahol nagy tetszés mellett játszóttak.

Tavaly tartottak gyorsirásai tanfolyamot, könyvelési kurzust, vallásos konferenciákat. Ezeket Reoh K. Géza esperes, Takács János, Schütz Balázs dr. tartottak hasznos előadásokat az ifjúságnak. Az egyesület különösen azóta indult nagy virágzásnak, amikor 1926-ban beköltözött a Tigris-utca 6. szám alatt levő tágas helyiségébe. Százhatvan ezer leányi költséggel nagy átalakításokat végeztek. Modern színpadot létesítettek, pompás világítással, mélyített zenekarral és minden szükséges felszereléssel. Az egyesületi ház udvarát parkosították, amely nyáron kellemes tartózkodási hely és nyári multságokra is alkalmas.

A Katolikus Ifjúsági Egyesületet mint igazgató Klank Jenő lelkész vezeti, aki azt fennállásának hatodik hónapjában vette át Schütz Balázs dr. lelkésztől. Az elnök Kopácska Pál, a titkár Megyeri József, akik mellett negyvenkét tagból álló választmány vesz részt az irányításban. Jóakaratu támogatással a fővédnökök is nagyban elősegítik az egyesület fejlődését. A fővédnökök Reoh K. Géza, Tóth Sándor, Fery József, John László, Kmehl Oszkár, Nemes József, Fehér Kristóf, Schütz Balázs dr., Katrein József, Aspeck János és Boden Ottó. Az egyesület működése nagy nyereséget jelent Temesvár társadalmi, kulturális és vallásos életére és azért fejlődésének mindenki ösztönzően örövendhet.

k. e.

Idejében elhárított tűzveszedelem. Tegnap reggel tűzkatasztrófát hártott el a Déli Hírlap S o m o g y i n é nevű kihordónője. Az asszony korán reggel elvitte a lapot Weisz Ignác-nak, a Hotel Ferdinand igazgatójának Farkas-utca 13. szám alatt levő lakására. Az udvaron fojtó szagot érzett és észrevette, hogy füstfelhők gomolyognak a levegőben. Berontott Weiszhez, akiket figyelmeztetett a veszedelemre. Weisz azonnal az udvarra sietett és ekkor megállapították, hogy a gyárvárosi ortodox zsidó hitközség tulajdonát képező szomszédos ház ég. Azonnal értesítették a gyárvárosi tűzoltóságot. Mire azonban a tűzoltóság megérkezett, a szomszédok segítségével sikerült a nagyobb veszedelemnek elejét venni és a tüzet eloltani. A kár így is jelentékeny.

Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

A Lloyd Taverna márciusi műsora. igaz meglepetést jelent. Az igazgatóságnak sikerült leszerződtenni két Callaist, a legjobb ekszentrikus komikus humoros akrobata duót, amely Berlin, London és az egész kontinens ünnepelt akrobata duója. Két Cymberley igazi élményszámba megy. Fellépnek Dizzi Görölöz, Elli Lys spritz-táncművésznő, Nirsely tanítványa, valamint Westend mondain táncospár. Ma este már a teljes új márciusi műsor tagjai lépnek fel.

Vizsgálóbírói engedély nélkül nem szabad házkutatást tartani. Emanuel Vilmos dr. temesvári lakosnál két év előtt megjelentek a temesvári dohányjövődéki hivatal közegei és házkutatást tartottak azon az alapon, hogy Emanuel külföldi cigarettakereskedéssel foglalkozik. A házkutatás eredményeképpen Emanuel negyven ezer lei pénzbírsággal sújtották. A monopollivatal ezen döntése ellen Emanuel a temesvári törvényszékhez felebbezett, amely tegnap tárgyalta az ügyet. A törvényszéken Bottez Demeter ügyvéd utalt arra, hogy vizsgálóbírói engedély nélkül megtartott házkutatás az állampolgárok legelemibb jogát, a szabadságát sérti és ezért a házkutatásról felvett jegyzőkönyv megsemmisítendő. A törvényszék helyiadott a védő érveléseinek, a monopollivatal részéről kiszabott büntetést, valamint az erről felvett jegyzőkönyvet megsemmisítve Emanuel a pénzbüntetés fizetése alól mentesítette.

Önkéntelen harakiri. Párkányból jelentik: Borzalmas tragédia játszódott le a napokban a gyógyvizéről nevezetes Ipolyszántó községben. Osizma dia Pál kisbirtokos felkuszott egy hatalmas szalmakazal tetőjére, hogy onnan barmainak alomra válót dobáljon le. Munkájában elvesztette az egyensúlyt és oly szerencsétlenül bukott le a tekintélyes magasságból, hogy a kazal oldalához támaszkodott, élesre fent szalmavágó kés hasába fúródott. A gyilkos szerszám átfurta belét és dacára a rögtön igénybe vett orvosi segítségnek, néhány órai kínlás után kiszenvedett.

Inge, Welles, Anni Gulovedsi, Luci Dimitrescu, a Royal-kávéházban.

Részeg ember balesete. Mitru Adám negyvenhárom éves napszámos éjszaka részegen ment végig a Buziási-uton. Megbotlott és olyan szerencsétlenül esett, hogy a fejét odaverte a villamos sínekhez. A vértől borított emberhez a járőrelők a mentőket hívták, akik Mitrut a Munkástelep 92. szám alatti lakására szállították.

Kinizsi—TAC vasárnapi mérkőzése. Nagy érdeklődés előzi meg TAC—Kinizsi vasárnap megtartandó mérkőzését. Vasárnap indul meg ugyanis a tavaszi bajnoki idény és az első mérkőzésen már találkozni a két ellenfél. A TAC kompletten veszi fel a küzdelmet, a Kinizsi pedig Teszlerrel és Tánzerrel áll ki és igyekszik őszi veretlenségét továbbra is biztosítani. A mérkőzés a Patria pályán nyer lebonyolítást. Jegyek naponta délután hat és nyolc óra között a TAC klubhelyiségében (Palace kávéház) válthatók.

A miniszterelnök a lei stabilitásáról. Bukarestből jelentik: A főváros pénzügyi és politikai körök rendkívül nagy érdeklődéssel várják Bratianu Vintila miniszterelnöknek a jövő héten a szenátusban elmondandó beszédét. Ebben a nyilatkozatban a miniszterelnök beszámol a kölcsöntárgyalásról és hatalmas ekszpozét tart arra vonatkozólag, hogy miképpen képzei el a gyakorlatban a lei stabilizációjának a keresztülvitelét.

Összeroncsolták kezét az ütközők. Temesku ti János román lakos a józsefvárosi pályaudvar vágányain keresztülhaladva két egymástól csekély távolságban álló teherkocsi között ment éppen, amikor az egyik kocsi megindult. Temesku ti keze az ütközők közé került, melyek azt teljesen összezsúrták. A mentők a súlyosan sérült férfit a kórházba szállították.

„OLLA”
GUM...?

„OLLA”
bizonyíthatóan a
egyházi-
tisztviselő-
közélet
szolgálatára
alkalmas
szerszám

Színház

A magyar színház kapunyitása. Kedden, március 6-án kezd meg a temesvári magyar színház idényét az új színházi épületben. Szendrey Mihály társulata Galetta Ferencnek Jókai Mór regényéből készült A szerelem rózsái című nagyszabású énekes-táncos revüjével kezdi meg játékeit. A revü egymásután kétszer kerül színre. A revüt maga a szerző rendezi, a zenekart Csányi Máttyás vezényli, a táncokat pedig Dési Jenő tanította be. A főbb szerepeket Lengyel Irén, Betegh Bébi, ifj. Szendrey Mihály, Galetta Ferenc, Dési Jenő, Győző Alfréd játsszák. A revüt szerdán megismétlik.

Piroska és a farkas. Ennek a kedves Grimm-féle mesének alapján Kubán Endre egyfelvonásos gyermekdarabot írt, amely vasárnap, március 4-én délután a katolikus ifjúsági egyesület Tigris-utca 6. szám alatti helyiségében rendezendő mesedélutánon kerül színre. Azonkívül előadnak egy kacagató bohózatot is, amelynek két bohóc a főhősök. A műsort változatossá teszi egy esomé szavalt, ének és tánc, továbbá Kóro Pál több új meséje, amelyet vetített képek kísérnek. Belépődíj személynként tizenöt le, állóhely tíz le. A mesedélután három órakor kezdődik.

Öt millióval is lehet színházat építeni. Pozsonyból jelentik: Pozsonyban három nemzetiség él és mindegyiknek megvan a maga színi szezója. A beosztás azonban igen nehéz és azért elhatározták, hogy a város egy külön színházat épít, amelyben kizárólag szlovák prózai előadásokat fognak tartani. Az új színház megépítésére öt millió cseh koronát szavaztak meg.

Heti műsor.

Kedden este félkilenc órakor: Szerelem rózsái

Szerdán este félkilenc órakor: Szerelem rózsái.

Csütörtök: Román előadás.

Pénteken este félkilenc órakor: Fecskefészek.

Szombaton délután félöt órakor: A peselkei notárius.

Szombat este félkilenc órakor: Fecskefészek.

Vasárnap délután háromkor: Muzikus Ferkó.

Irodalom

Az Arany János Társaság március hó 4-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartandó ünnepi felolvasó ülésének harmadik száma gyanánt Drechsler Miksa dr., az Arany János Társaság tagja Kosutó Lajos, a magyarság prófétája címen olvas föl. A műsor negyedik száma gyanánt Gorianz Doró, a városi zeneiskola tanára esellón Glazunov: Unant du menestrel és Serenad Espagnole című két művét adja elő, zongorán kíséri Freund Leó. Előveteli jegyek a Bánát hírlapíródában válthatók.

Temesvár Tükörben. A nyugati nagyvárosok mintájára ebben a hónapban meglepően újszerű és nagyszabású többszáz oldalas album hangya el Temesvárott a sajtót. A könyv Temesvár Tükörben, írásban, rajzban képen és arcképen valóban tükröt adja a mai Temesvárnak és a célja az, hogy a mindinkább metropolissá fejlődő friss városnak egy olyan propagáló utmutatóját adja, melyet minden ember úgy olvas végig, mint egy érdekesítő regényt. Ebben a regényben a temesvári és az idegen megtalálja mindazt, ami Temesvárott szép, érdekes és nagyszabású: szép asszonyok, lányok, társadalmi előkelőségek, nevezetes épületek, történelmi emlékek és modern intézmények mind felsorakoznak itt és hogy az impresszió teljes legyen, végül felsorakozik Temesvár jövő generációja is — a gyermekek. A Temesvár Tükörben kiadvállalatnak sikerült megnyernie két ismert eleven tollu újságíró, Ráth Károlyt és Jávör Józsefet, akik a könyvirodalmi részét adják és szerkesztik. A könyv iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Művészet

Prostean hegedűművész hangversenye a Tiszti Kaszinóban

Temesvár, március 2.

Prostean Jean hegedűművész estején kizárólag Paganini műveivel szerepelt. Ilyen zenei törekvés a nagy világvárosokban nem ritka, hiszen épp a legutóbbi években adta elő Sauret, vagy három est keretében Chopin összes etudeit. De szerény véleményünk szerint, ami igen helyes Bécsben, az nem feltétlenül érvényes Temesvárott, ebben a vidéki városban, hol a komoly zenének viszonylagosan kevés híve az elég ritkán adódó hangversenyeken a specializálódás helyett inkább az összefoglalást keresi. Azután Paganini már meglehetősen passé is, a virtuozitás ideje lejárt, egy igazán tartalmas, magvas program keretében legfeljebb izelítőül szolgálhat egy-két műve. Ami az előadást illeti, meglehetősen feszelen volt a művész. Ad libitum játszott, ha tetszett neki a téma, gyönyörűen hozta, ha unta, el ejtette. Önkényesek voltak a tempói is, hol leintette, hol biztatta a kísérőt, mint a primás a bandát, holott Tolnay Béla maga a muzikalitás, a sziklaszilárd biztonság. Valami furcsa keveréke volt az, amit adott, az igazi

nagyságnak és a trivialitásnak. Kár, hogy olyan tág teret engedett a virtuozitásnak. Glissandója biztos, az arpeggio is kerek, de bizonytalanok az üveg-hangok, elmosódnak a futamok, nem gyöngyöz a staccato és aspicatónál keményen koppan hegedűn a vonó. Olyan ez a különben szolidul felépített technica, mint egy nemes kristályból készült vitrinphár, itt-ott hasadással, homállyal. Legjobb tudása — sajnos, épp programjánál fogva — csak néha néha ragyogott föl. Ideális például vonókezelése az andantéknál, a cantabileknél, azt tudja adni esodálatos szépen, ami a legritkább, a legmegtanulhatatlanabb, a melodiát. Amint egy ilyen dallamba belekezd, azonnal megváltozik minden, előkelő leegyszerűsített játéka romantikus gazdagságot, szuverén finomságokat tár fel, ilatozik a vonó, tényleg magasba röpit bennünket. A Mendelssohn-koncert második tételét, Tschaiikovszkyt, Debussyt és a többieket szeretnők töle hallani, azt hisszük, akkor osztatlanabb volna elragadtatásunk.

Flaneur.

Hat éves zongoraművész hangversenye. Schuller Károly Heinz erdélyi szász fiu még csak hat esztendő, de zenei körökben máris elismert neve van. Valóságos zongoravirtuóz, aki játékaival elragadtatja a hallgató-ságot. Miután még írni-olvasni nem tud, emlékezetből játsza el Beethoven, Schumann, Grieg és Chopin legszebb

darabjait. Játékának technikája bámulatraméltó. Neves kritikusok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak róla. A kis Schuller Károly Heinz vasárnap délután öt órakor a városi színházban hangversenyt rendez, melynek műsorán kiváló zeneszerzők művei szerepelnek. Jegyeket elővetelben az Occident színházi irodában lehet kapni. Diákjegy ára negyven le.

Közgazdaság

Sváb Kereskedelmi és Iparbank R.-T. mérleggyűlése. A Sváb Kereskedelmi és Iparbank R.-T. ig zgatósága f. é. február 27-én tartotta mérlegmegállapító gyűlést. A mérlegadatokat tanuságot tesznek arról, hogy ez a fiatal pénzintézet az elmúlt évben eredményesen működött és immár 20 fiókintézetével tekintélyes és mindinkább erősödő szervezet felett rendelkezik. A pénztárolomány december 31-én 9,767.268 74 leiel, a bankoknál elhelyezett követelések 17,608.345 09 leiel szerepelnek. A váltótarca 97,227 526 50 leit, az adósok állaga pedig 12,183.813 42 leit tesz ki. A beletállomány összege 217.733.351 41 lei, míg az elmúlt évben elért tisztanyereség 3,675 437 63 leit, hozzáadva a tévelővitelt 241 189 22 leit, összesen 3,916.626 85 leit tesz ki. Az idei rendes közgyűlés március 25-én lesz és az igazgatóság 18% bruttó osztalék kifizetését fogja a közgyűlésnek javasolni. A tartalékalapot 382.238 08 leivel dotálják, miáltal a tartalékok 4 millió leire emelkednek. Kulturális és jótékony célra 183 771 85 leit javasolnak, míg 372.336 33 leit új számlára visznek át. Az intézet az elmúlt évben engedélyt kapott az alaptőkének 15 millióról 30 millió leire való felemelésére, mely fokozatosan fog eszközöltetni. Ugy hirdik, hogy az intézet már a közeljövőben részleges tőkeemelést fog keresztülvézteni.

Sztrájkokat támogat a szovjet. Pozsonyból jelentik: A csehországi bányaterületen, melynek Brűx a központja, kitört a sztrájk. Előzetesen a munkások és munkaadók megbízottai ismételtén tárgyalták a munkások bér követeléseit, mivel azonban megegyezésre jutni nem tudtak, bekövetkezett a sztrájk. Ujabbán Handlován is csatlakoztak a bányászok a sztrájkolókhoz és ezernyolcszázán már nem szálltak le a tárnába. A moszkvai vörös szakszervezetek tízezer aranyrubel segélyt utaltak át a sztrájkolók támogatására. A sztrájkolók és a munkaadók között most a kormány akar közvetíteni.

Esődtőmeggondnoki kinevezések A-B-C sorrendben. Sok panasz hangzott el a temesvári, különösen a kisebbségi ügyvédek részéről a esődtőmeggondnoki kinevezések miatt. A temesvári törvényszéken most elhatározták, hogy a jövőben a panaszokat elkerülendő a esődtőmeggondnokokat a nevek kezdőbetűi szerint alfabetikus sorrendben nevezik ki és elsősorban azok az ügyvédek kapnak esődtőt, akiknek még esődjük nem volt. Erdély más városaiban már régen ezen az alapon adják a esődtőmeggondnoki megbízásokat.

Ausztria és Magyarország rendezik a listvám kérdését. A Stunde értesülése szerint az osztrák és magyar kormányok közt a listvám kérdésében megegyezés létesült, amelyet még márciusban aláírnak és érvénybe léptetnek. A listvám, a lap szerint, 5 aranykoronát fog kitenni, de osztrák gazdasági körök szeretnék, ha 5.5-6 aranykoronára lehetne a listvámot felszólalni. Osztrák gazdasági körök véleménye szerint már az 5 koronás listvám is túlságosan megóvja az osztrák malomipar érdekeit.

Mulatság

Purimbál. Március tizedikén tartja a temesvári zsidóság purimbálját, a melyre nagyban folynak az előkészületek. Az álarcosbál sikere érdekében százötven tagból álló rendezőbizottság tevékenykedik és arra törekszik, hogy a bált minél nivósabbá és kedélyesebbé varázsolja. Külön meglepetést jelentenek majd az álarcosok festői csoportjai és számtalan egyéb meglepetés, amelyet a rendezőség a bála tartogat. A bál legizgatóbb eseménye a szépségverseny lesz, amelynek győztese Temesvár szépe címet kapja. Az estélyt műsor vezeti be, amelynek összeállításán most fáradozik a rendezőgárda. A napokban kezdik meg a meghívók szétküldését.

Pincérbál. A temesvári vendéglői és kávéházi pincérek ez ideig báljukat március 6-án rendezik a Tiszti Kaszinóban. A bál jövedelmét a munkanélküliek felszerelésére fordítják.

Legujabb

BUKARESTI KOMMUNISTÁK MEGZAVARTAK EGY SZOCIALISTA GYÜLÉST. Bukarestből jelentik: A szociáldemokrata párt tegnap este a Tomis tereben gyűlést tartott, amelyen többek között Sassenbach az amszterdami internacionálé titkára mondott beszédet. A gyűlés alatt a tereembe hatolt a kommunisták egy csoportja és nagy botrányt rendezett, mire általános verekedés támadt. A kivonult rendőrség csak nehezen tudta a rendet helyreállítani. Több verekedőt letartóztattak.

A DIÁKTUNTETÉSEK KÁRÁNAK MEGTERITÉSE. Bukarestből jelentik: A kormány öt millió lelt bocsátott Dan Partenie dr. kolozsvári prefektus rendelkezésére, aki a kormány megbízásából a jövő héten megkezdli a kolozsvári diáktüntetések során károsult kereskedők kárainak megtérítését.

A KISÁNTANT KÜLÜGYMINISZTERI ÉRTEKEZLETE. Genfből jelentik: A kisántant külügyminiszterrel szokásos értekezletüket vasárnap Genfben tartják meg. Benes már megérkezett, Marinkovicsot és Titulescut pedig szombatra várják.

PACHA PÜSPÖK TARGYALT A KULTUSZREFORMRÓL. Bukarestből jelentik: Az ország romai katolikus és görög katolikus főpapjai tegnap Csiszár érsek elnökele mellett megbeszélést folytattak, amely a kultuszreformmal foglalkozott. A felszólalók között volt Pacha Ágost temesvári és Majláth Gusztáv Károly gróf gyulafehérvári püspök is, akik több szakasz módosítását követelték.

GALAC VAN SORON. Bukarestből jelentik: A nemzeti parasztpárt kormánybuktató akciója során legközelebbi nagyobbszabású népgyűlést március negyedikén Galacban tartja.

POLITIKAI AMNESZTIA MAGYARORSZÁGON. Budapestről jelentik: A magyar kormány amnesztiát rendeletet fog kiadni, mely a politikai bűnösökre vonatkozik. Azt hiszik, hogy Nádosy és Windischgraetz is amnesztiát alá esnek, mert a frankhamisítás politikai céllal követték el. A kormány zósértés miatt eltelt Beniczky Ödön részeseül az amnesztiában, továbbá a Népszavának csaknem valamenny nemzetgyalázási és tiltott közlési ügye. A Népszava munkatársai közül kegyelmet kap Vanczák János, viszont Fényes László nem kap amnesztiát, mert büntető ügyeinek folyama alatt emigrált.

A RAJNA-VIDÉK KIÜRITÉSÉBŐL Londonból jelentik: A Dally Telegraph arról értesül, hogy Brland & Stresemann között Genfben a Rajna vidék kiürítéséről bizalmas megbeszélések lesznek.

RADICSEK PASSZIVITÁSBAN MENNEK. Belgrádból jelentik: A demokrata-parasztpárti koalíció márciusban ülést tart, amelyen valószínűleg azt fogják kimondani, hogy Radics István kizárása miatt passzivitásba mennek.

DIAZ TABORNOK MEGHALT. Romából jelentik: Diaz tábornok meghalt. Valamennyi lap gyászkeretbe közli a fényképét. Délelőtt a király megjelent a ravatalnál.

Pró hirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előzetési nyugta felmutatása ellenében a vonkint egyszer díjmenesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

Házasság

20 éves kereskedő fiatal, csinos feleséget keres. Csakis komoly, szolid nők irjanak „Boldog jövő” jellegre a kiadóba. (329)

Elvált 26 éves barna asszony három szoba berendezéssel és 100.000 lei hozománnyal férjhez menne. Banktisztviselő vagy kereskedők irjanak „Elvált” jellegre a kiadóba. (330)

Alkalmazás

Apárusítókat keresünk magas jutalékkal. Jelentkezni lehet a lap kiadóiban. (331)

Ó bizonyítványokkal minden szakszónót keresek márc. 15-re. Cim megtudható a kiadóban.

Allást keres

Volt kereskedő, helybe kereskedelmi képviselőt vállalt Cimeket a kiadóba kérek „Kereskedő” jellegre. (582)

Mindenes szakácsnő hosszú bizonyítványokkal kisebb családnál március 15 ére állást keres. Cim a kiadóban.

Lakás

Magyar színesznők és színészek érkeznek Temesvárra március 5 én. Ha valakinek kiadó butorozott szobája van, kérjük adja le címét a lap kiadóhivatalában, hogy a lakásra reflektálók személyesen állapothasznának meg a lakás-ula donosokkal.

Motorkerék pár

Javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Háztulajdonosok! Eladó: Két nagy kerti díszcserep, három üveggolyó, gránátfa. Verő Battyányi-u. 6 (584)

Házhelyek havi 400 leies részletfizetésre kaphatók. Erzsébetváros, Josika-utca 4, jobbra. Délután 2-3 óra között. (288)

Komplett háló és egy álló tükör elutazás miatt sürgősen olcsó áron eladó Dózsa-u. 45. (567)

Eladó: szívó-nyomókat 27 méter csővel, 2 m víztartány, 240 liter bekerített gyümölcsfakkal beültetett ház hely, 8 méter üvegfal, ablakok és gerendák. Érdeklődni Zápolya-utca 6. földszint 31. (525)

10 drb yorkshiri hasas koca és egy tenyész kan eladó. Hodoni gazdaság Hodoni. (524)

Jó állapotban levő finom, használt férfiruhák eladók. Cim a kiadóban. (328)

Keresek üzemképes, használt benzínmotoros fűvágógépet megvételre. Cim: Bödő Ferenc, Gyár., Strada Verde (Legelősor) No. 4. (569)

Különféle

Jó házi koszt, esetleg házon kívül is, kapható. Bach, Baross-u. 2. (585)

Gyárnak alkalmas 2 nagy műhely, melléképítményekkel kedvező feltételek mellett ki- vagy eladó. Ugyanott egy szép 1 szobás lakás is kiadó. Értekezés Józsefváros, Uri-utca 5, ügyvédi iroda. Tel. 23-88.

Hercegnő és cigány szerelme

22

Egy nap kimentek a Margit-szigetre. Ott nagy ünnepély volt, mert az egész ország leghíresebb cigányprimásai jöttek össze, hogy egymással versenyre keljenek. Egyik szebben muzsikált, mint a másik. Mikor aztán a versenybírók kiosztotta a díjakat, Rigó Jancsi a cigányprimásokat meginvitálta vacsorára. A Margit-sziget nagy szállodájának a terraszán terítették vacsorára és azon a cigányprimásokon kívül soknak a felesége is résztvett.

Rigó Jancsi felköszöntött, mondott és poharát a magyar cigányprimásokra üritette. Rácz Laci, aki a szerelmes párt a vasuton köszöntötte, amikor megérkeztek, Rigó Jancsit köszöntötte fel, aki hirt szerzett az egész világon a magyar cigányzenének. Egy másik cigányprimás Klárát köszöntötte fel és ezekkel a szavakkal végezte a tószót:

— Éljen a leggyönyörűsebb cigányprimásné! Éljen a hercegnő!

Klárának nagyon tetszett ez a lelkesedés és mosolyogva koccintotta össze poharát a cigányokkal.

Majdnem egész estén át Rigó Jancsi muzsikált, aki így akart kedveskedni barátainak.

A napok szépen és kellemesen teltek.

Az egyik napon azonban kellemetlen incidens történt.

Rigó Jancsi és a hercegnő akkor már nem laktak a Rémi-szállodában, ahol csak átmenetileg béreltek szállást. Egy szép villát vettek ki a város előkelő negyedében és azt pompásan berendezték maguknak. Autót és fogatot tartottak és nagyszámu cselédségük volt. Még cifra ruhába bujtatott hajdúkat is tartott Rigó Jancsi, ahogy azt a grófoknál és báróknál látta, akiknek palotájában azelőtt gyakran muzsikált.

Klára és Rigó Jancsi a villa ebédlőjében ültek, hogy tiszóraizanak. A fehér keztűs komornyik már tálalt is.

A szomszédos szobából egyszerre nagy lármá, patália hangzott.

Egy rikácsoló női hang esínálta a lármát. Mikor Rigó Jancsi ezt a hangot meghallotta, elsápadt.

Odakint pedig egyre hangozott a kiáltozás. A női hang tulajdonosa pedig nem válogatott a kifejezésekben. Durva, közönséges szavakat használt, melyek az istállóba való inkább és nem ilyen finom uri házba.

— Mit engem nem akartok ti beengedni, bibastok? És ha tíz ilyen ron-

gyos hajdu állja is utamat, akkor is bemegyek. Be biz én. Majd megmutatom én annak a gazember cigánynak odabent. Mert nekem jogom van hozzá menni. Azért kotródjatok az utamból, amíg belétek nem rugok! Hogy üssön meg valamennyiteket a devla a gazdátokkal együtt!

Rigó Jancsi egyre sápadtabb lett erre az ordítózásra. Klára pedig értelmetlenül nézett.

A következő pillanatban feltáruit az ajtó és berohant rajta egy fiatal cigánynő. Két hajdu is kapaszkodott a ruhájába, hogy visszahuzza, azonban az egyszerűen lerázta őket magáról.

A cigánynő nem volt éppen csunyának mondható. Az arca csinos, kerekded volt és olyan színű, mint a csokoládé. A szeme fekete volt, de olyan tüzes, hogy azt hihette volna róla az ember, ez a szem a sötétben világítani képes.

A ruhája csupa rikitó szín volt. Teljesen úgy öltözködött, ahogy a magyar falusi cigányasszonyok szoktak. A vállára virágos mintájú piros kendő volt terítve. A nyakában nagy fehér üvegklárisok lógtak. Nagy ezüst függők fityegtek a füleiben. A lábán cugos férficipő volt.

Mikor már bent volt a szobában, még visszakiáltott a nyomában levő hajdukra:

— Hagyjatok engem az emberemhez! Hogy törne ki a lábatok!

— Menjete ki, — szolt rá Rigó a eselédségre — beszédem van ezzel az asszonnyal.

Klára ijedten kérdezte: — Ez az asszony a feleséged, drágám? Mondjad, hogy hazudik, mondjad, hogy nincsen igazza...

A cigányasszony, aki sejtette, hogy a hercegnő mit kérdez, indulatosan közbevágott:

— Csak mondjad meg ennek a fehér asszonynak, te gazember, hogy a feleséged vagyok. Mondjad meg neki, hogy bomlottál utánam, evett a sárga fene utánam, amikor még te is ott laktál kint a pusztaban. Aztán addig birizgáltál, amíg össze nem állottam veled. Mondjad meg ennek a fehér asszonynak, hogy jó voltam neked, a mig szegény ördög voltál. És mondjad meg neki azt is, hogy két gyermeket, két aranyos rajkót hoztam neked a világra, akiket te, utálatos apa, ott hagytál a nyakamon. Te utolsó ember, te, elhagytál engem, elhagytad a gyerekeidet, elhagytad öreg szülőidet. Mi

mindnyájan nagy szegénységben élünk, te pedig úgy élsz itt, mint valami princ. Hogy egye ki a ragya mindkét pofádat!

Klára közel volt az ájuláshoz. Nem régen kezdte még tanulni a magyar nyelvet, csak kevés szót értett a cigányasszony szipítózó beszédéből. Azonban, amit nem értett, azt megmagyarázta neki a haughordozás és a sok kíséző gesztus. Szinte magánkívül szolt Rigóhoz:

— Miért nem mondd neki, hogy mindaz, amit mond, nem igaz? Miért nem mondd neki, hogy nincsen joga így kiabálni veled?

— Nem tehetem, — válaszolta a kezeit tördelve Rigó — nem mondhatom, hogy hazudik, mert minden szava igaz!

— Igaz?

— Igen, az enyém volt ez az asszony. Két gyermekünk is van, akiket ott hagytam a pusztaban anélkül, hogy azóta is láttam volna azokat. Azt hittem, hogy a multat már teljesen eltemettem és most ime visszatér hozzám.

Rigó azután a cigánynőhöz fordult:

— Miért jöttél ide, Sári? Mit akarsz tőlem? Miért zavarod meg a boldogságomat?

(Folyt. köv.)

Bámulatos olcsó

butorokat készít kedvező fizetési feltételek mellett

Dóczy Árpád műasztalos
Timișoara—Rónác,
Strada Dr. Marinescu 10.
(Al'ami iskola mellett) (425)

Elsőrendű pasztörizált

tejet, teavajat, habtejszint és teatojást

napi árban megrendelésre házhoz szállít

„MINERVA” tejüzem

Kávéházak és viszonteladók előnyárban.
Józsefváros, Pályaudvar-ut 8.
Telefon 23-88. (575)

Értesitem

a nagyérdemű közönséget, hogy a

Páva-féle vendéglőt átvettem.

Elismert jó konyha és itallal szolgálom ki a vendégeimet.

Abonoma ebéd és vacsora étlap szerint 1700 lei. Menü 30 lei.

Elsőrendű borok házonkívül 28 lei.

Carol Erhardt

573 Páva-vendéglő. Gyár.

MOZI

Belvárosi moziban: Csütörtök és péntek (március 1 és 2.)

Gyárvárosi moziban: Szombat és vasárnap (március 3, 4.)

Mehalal moziban: Kedd (március 6.)

Gyermekkoscsik

1928. modell megérkeztek.

Mindenféle árban kaphatók

SCHWARCZ GYULA

gyermekkoscsi különlegességi áruház

Temesvár-Belv., Mercy-u. 2

